

3. Administrazioetan erakunde-arteko koordinazio egokia erraztea

Oinarrizko gizarte-zerbitzuetan eta espezializatuetan nahiz horien eta autonomia erkidegoko administrazioaren artean erregistratu diren koordinazio-arazoak direla eta, beharrezkoa da esparru sozialean koordinazioa hobetzea menpekotasunaren babeseta eta autonomia pertsonalaren sustapenaren arloko administrazioen artean. Horretarako, informazioa eskuratzeko sistema partekatua sortu behar dira⁹⁵ –datuen babesaren arloko araudia betetzen duten sistemak–; eskuragarri dauden zerbitzuei buruzko informazio fidagarria eskaintzen duten mekanismoak ezarri behar dira; akordioak edo hitzarmenak sinatu behar dira; beharrezkoak diren baliabideak eskualdatu behar dira eta lan integratua gauzatu behar da.

4. Sistema sozialaren eta sanitarioaren arteko koordinazioa bultzatzea, baita esparru sozio-sanitarioa garatzea ere

Sistema sozialaren eta sanitarioaren arteko koordinazioa eta esparru sozio-sanitarioa delakoaren garapena ezinbestekoak dira menpekotasunari eta autonomia pertsonalaren sustapenari behar bezalako arreta eskaintzeko. Laguntza-maila desberdinen artean arreta integrala, jarraitua eta koordinatua bermatzea da helburua, eta, horretarako, arretaren egiturak menpekotasun-egoeran dauden pertsonen beharretara egokitu behar dira.

Zehazki, nahitaezkoa da:

4.1. Pertsonaren osasun-egoera osoki ezagutzea bermatzea haren menpekotasuna behar bezala baloratzeko, eta sistema sozialak osasunaren arloko informazioa eskuratzeko prozesua arintzea.

4.2. Erantzun ezin hobea ematea osasun-sistemak emandako jarraibidea koherentea izan dadin sistema sozialak esleitutako baliabidearekiko.

4.3. Baliabide sozio-sanitarioak martxan jarri eta mantentzeko prozesuan bi sistemek behar bezala parte hartzen dutela bermatzea.

4.4. Modu integralean erantzutea biztanleriako kolektibo jakin batzuei, adibidez, gaixotasun kronikoak dauzkaten pertsoneri; buru-gaixoei, goizegi, pisu gutxirekin edo ezgaitasunak izateko arriskuarekin jaiotako umeei; ezgaitasunak dauzkaten pertsoneri edota arreta sanitario berezi gehiago behar duten pertsoneri.

Gaixotasun mentalak dituzten eta menpekotasun-egoeran dauden pertsonen kasuan, haiei eskaintzen zaizkien baliabideek –normalean sozio-sanitarioak izaten dira– bi sistemen artean

⁹⁵ Eskuragarri dugun informazioaren arabera, Gipuzkoako Foru Aldundiak informazioa eskuratzeko garatutako sistema partekatua (EXTRANET) emaitza onak ematen ari dela dirudi, eta gizarte-zerbitzuak eta osasun mentaleko zentroak sistema horretara sartzeari ahalbidetzen du.

behar bezalako koordinazioa eskatzen dute; eta, ondorioz, beharrezkoa da baliabide horien kostuak partekaturik onartzea, eta ez dirudi hiru lurraldeetan modu orekatuan egin denik.

Halaber, lehentasunezkoa da paziente psikiatrikoak arreta sozio-sanitariorako euskal Kontseiluak erdietsitako egitura sozial normalizatueta kokatzeko akordioak osoki betetzea.

5. Toki-erakundeei behar besteko finantzaketa ematea AMAL indarrean sartu zela eta egokitu zaizkien zereginen areagotzeari aurre egin ahal izateko, eta erakunde horiek gizarte-politiken diseinuan protagonismo handiagoa izatea bultzatzea

Toki-erakundeek, [AMAL](#) indarrean sartu zela eta, zeregin gehiago hartu dute beren gain. Gainera, Gizarte Zerbitzuen Legeak menpekotasun-egoeran dauden pertsonen arretarekin eta autonomia pertsonalaren sustapenarekin zuzenean lotuta dauden hainbat eskumen esleitzen dizkie. Ondorioz, beharrezkoa da toki-erakunde horien finantzaketa zeregin horiei behar bezala aurre egin ahal izateko nahikoa dela bermatzea.

Zerbitzuen hornikuntzan administrazio batek baino gehiagok esku hartzen dutela kontuan hartuz, komenigarria dirudi herritarrengandik hurbilen dauden administrazioei protagonismo handiagoa ematea, ziurrenik egokienak baitira banakako beharrei erantzuteko egokiak diren irtenbideak proposatzeko.

6. Baliabide sozialak sortu eta mantentzera bideratutako lanarekin jarraitzea, hala nola, menpekotasun-egoeran dauden herritarrei eta haien zaindariei zuzendutako zerbitzu, prestazio eta programekin

Autonomia pertsonala sustatzera eta menpekotasun-egoerari erantzutera bideratutako zerbitzu eta prestazioen eskaera etengabea eta gero eta handiagoa da, argi dago gaur egungo baliabideak ez direla nahikoa eta beharrezkoa da hutsune batzuk betetzeko baliabideak sortzea. Hori guztia dela eta, beharrezkoa da EAEEn azken urteotan gauzatu den inplementazio-lanarekin jarraitzea. Gure erkidegoak ezin du pentsatu nahikoa denik Estatuko Administrazio Orokorra ezartzen dituen gutxiengoak betetzea.

Oro har, zerbitzuen estaldura-tasak eta prestazioen pixkanaka gure erkidegoan menpekotasun-egoeran dauden herritarren tasetara egokitzuz joan beharko lukete. Beharrezkoa da, era berean, baliabideak eskuratzeko itxaron behar den denbora-tartea –plaza-kopurua nahikoa ez izatearen ondoriozkoa– laburtuz joatea, baita oinarrizko zerbitzu jakin batzuk lortzeko itxaron behar dena ere (adibidez, etxez etxeko laguntza edo telelaguntza zerbitzua).

Behin betiko nahiz aldi baterako egoitza-baliabideak, eguneko arretakoak eta etxez etxeko laguntza-zerbitzura bideratutakoak areagotzea ezinbestekoa da AMALek zerbitzu publikoei ematen dien lehentasuna egia bihur dadin. Horrek, gainera, onuradunek beren Banakako Arreta Programaren diseinuan eraginkortasunez parte hartzeko eskubidea izatea bermatzen lagunduko du.